

Bazy danych

6. SQL — funkcje daty i czasu, zmienne tymczasowe, aliasy

P. F. Góra

<http://th-www.if.uj.edu.pl/zfs/gora/>

semestr letni 2007/08

MySQL i programowanie wsadowe

```
C:\wyklady\bazy> mysql < nazwa_pliku
```

```
C:\wyklady\bazy> mysql -hhostname -uusername -p < nazwa_pliku
```

Plik musi być dostępny dla klienta.

Pliki wsadowe można też wołać “z wnętrza” klienta:

```
mysql> source nazwa_pliku;
```

Uwaga: Jeśli któreś polecenie w pliku wsadowym spowoduje błąd, dalsze polecenia nie są wykonywane.

```
mysql> CREATE DATABASE Data_I_Czas CHARACTER SET cp1250;
Query OK, 1 row affected (0.06 sec)
```

```
mysql> source utworz.sql;
Database changed
Query OK, 0 rows affected (0.31 sec)
```

```
Query OK, 150 rows affected (0.26 sec)
Records: 150 Duplicates: 0 Warnings: 0
```

```
mysql> DESCRIBE Zamowienia;
```

Field	Type	Null	Key	Default	Extra
NrZam	smallint(5) unsigned	NO	PRI	NULL	auto_increment
NrKlienta	smallint(5) unsigned	NO			
Kwota	float unsigned	NO			
DataZlozenia	date	NO			
DataZaplaty	date	YES		NULL	

5 rows in set (0.26 sec)

Funkcje daty i czasu

`CURDATE()`, `CURRENT_DATE()`, `CURRENT_DATE` — bieżąca data

```
mysql> SELECT CURDATE();
+-----+
| CURDATE() |
+-----+
| 2008-04-09 |
+-----+
1 row in set (0.00 sec)
mysql> SELECT CURDATE() AS Dzisiaj;
+-----+
| Dzisiaj |
+-----+
| 2008-04-09 |
+-----+
1 row in set (0.00 sec)
```

```
mysql> SELECT * FROM Zamowienia WHERE DataZaplaty > CURDATE()  
-> ORDER BY DataZaplaty ASC LIMIT 5;
```

NrZam	NrKlienta	Kwota	DataZlozenia	DataZaplaty
87	3	3763.55	2008-04-03	2008-04-12
127	9	9015.9	2008-04-02	2008-04-13
79	11	413.35	2008-04-01	2008-04-15
28	7	2190.72	2008-04-10	2008-04-16
39	1	5457.17	2008-04-15	2008-04-17

```
5 rows in set (0.23 sec)
```

CURTIME (), CURRENT_TIME (), CURRENT_TIME — bieżący czas

```
mysql> SELECT CURTIME();
```

CURTIME ()
22:36:00

```
1 row in set (0.03 sec)
```

NOW(), CURRENT_TIMESTAMP(), CURRENT_TIMESTAMP, LOCALTIME(),
LOCALTIME, LOCALTIMESTAMP(), LOCALTIMESTAMP — bieżąca data i czas

```
mysql> SELECT NOW();
+-----+
| NOW()          |
+-----+
| 2008-04-09 22:41:45 |
+-----+
1 row in set (0.00 sec)
mysql> SELECT CURRENT_TIMESTAMP();
+-----+
| CURRENT_TIMESTAMP() |
+-----+
| 2008-04-09 22:41:46 |
+-----+
1 row in set (0.00 sec)
mysql> SELECT LOCALTIMESTAMP;
+-----+
| LOCALTIMESTAMP      |
+-----+
| 2008-04-09 22:41:50 |
+-----+
1 row in set (0.00 sec)
```

`DATE ()` — wybiera datę z argumentu typu `DATETIME`

`TIME ()` — wybiera czas z argumentu typu `DATETIME`

```
mysql> SELECT DATE('2008-04-10 17:30:28') AS ToJestData;
```

```
+-----+  
| ToJestData |  
+-----+  
| 2008-04-10 |  
+-----+  
1 row in set (0.00 sec)
```

```
mysql> SELECT TIME('2008-04-10 17:30:28') AS ToJestCzas;
```

```
+-----+  
| ToJestCzas |  
+-----+  
| 17:30:28   |  
+-----+  
1 row in set (0.00 sec)
```

DAYOFMONTH () , DAY () — numer dnia w miesiącu

DAYOFYEAR () — numer dnia w roku

DAYOFWEEK () — numer dnia w tygodniu (domyślnie liczymy od niedzieli)

DAYNAME () — nazwa dnia tygodnia

```
mysql> SELECT DAYOFMONTH('2008-04-10');
```

```
+-----+
| DAYOFMONTH('2008-04-10') |
+-----+
|                          10 |
+-----+
```

```
1 row in set (0.00 sec)
```

```
mysql> SELECT DAYOFYEAR('2008-04-10');
```

```
+-----+
| DAYOFYEAR('2008-04-10') |
+-----+
|                          101 |
+-----+
```

```
1 row in set (0.00 sec)
```



```
mysql> SELECT DAYOFWEEK('2008-04-10');
+-----+
| DAYOFWEEK('2008-04-10') |
+-----+
|                          5 |
+-----+
1 row in set (0.00 sec)
```

```
mysql> SELECT DAYNAME('2008-04-10');
+-----+
| DAYNAME('2008-04-10') |
+-----+
| Thursday               |
+-----+
1 row in set (0.00 sec)
```

`LAST_DAY()` — ostatni dzień miesiąca z podanej daty

```
mysql> SELECT LAST_DAY('2008-02-10');
+-----+
| LAST_DAY('2008-02-10') |
+-----+
| 2008-02-29             |
+-----+
1 row in set (0.00 sec)
```

`YEAR ()` — rok

`MONTH ()` — miesiąc, `MONTHNAME ()` — nazwa miesiąca

```
mysql> SELECT YEAR(CURDATE());
+-----+
| YEAR(CURDATE()) |
+-----+
|           2008 |
+-----+
1 row in set (0.00 sec)
mysql> SELECT MONTH(CURDATE());
+-----+
| MONTH(CURDATE()) |
+-----+
|                4 |
+-----+
1 row in set (0.00 sec)
mysql> SELECT MONTHNAME(CURDATE());
+-----+
| MONTHNAME(CURDATE()) |
+-----+
| April                |
+-----+
1 row in set (0.01 sec)
```

HOUR () — godzina, MINUTE () — minuta, SECOND () — sekunda

```
mysql> SELECT HOUR('2008-04-10 17:30:28');
```

```
+-----+  
| HOUR('2008-04-10 17:30:28') |  
+-----+  
|                               17 |  
+-----+
```

```
1 row in set (0.00 sec)
```

```
mysql> SELECT MINUTE('2008-04-10 17:30:28');
```

```
+-----+  
| MINUTE('2008-04-10 17:30:28') |  
+-----+  
|                               30 |  
+-----+
```

```
1 row in set (0.00 sec)
```

```
mysql> SELECT SECOND('2008-04-10 17:30:28');
```

```
+-----+  
| SECOND('2008-04-10 17:30:28') |  
+-----+  
|                               28 |  
+-----+
```

```
1 row in set (0.00 sec)
```

MAKEDATE (rok, dzień_roku) — utwórz datę

```
mysql> SELECT MAKEDATE(2007,365) AS Sylwester, MAKEDATE(2008,365) AS JeszczeNie;
+-----+-----+
| Sylwester | JeszczeNie |
+-----+-----+
| 2007-12-31 | 2008-12-30 |
+-----+-----+
1 row in set (0.00 sec)
```

MAKETIME (godzina, minuta, sekunda) — utwórz godzinę

```
mysql> SELECT MAKETIME(18,20,47);
+-----+
| MAKETIME(18,20,47) |
+-----+
| 18:20:47           |
+-----+
1 row in set (0.00 sec)
```

Dodawanie dat

Uwaga: Zwyczajne dodanie liczby do daty spowoduje

- najpierw skonwertowanie daty do “zapisu liczbowego”, a następnie
- wykonanie dodawania

```
mysql> SELECT CURDATE(), CURDATE() + 0, CURDATE() + 30;
+-----+-----+-----+
| CURDATE() | CURDATE() + 0 | CURDATE() + 30 |
+-----+-----+-----+
| 2008-04-09 |          20080409 |          20080439 |
+-----+-----+-----+
1 row in set (0.00 sec)
```

DATE_ADD(data, INTERVAL wyrażenie jednostka)

DATE_SUB(data, INTERVAL wyrażenie jednostka) — dodanie, odjęcie
czegoś do (od) daty

```
mysql> SELECT DATE_ADD('2008-04-10', INTERVAL 3 DAY),  
-> DATE_ADD('2008-04-10', INTERVAL 2 WEEK);
```

```
+-----+-----+  
| DATE_ADD('2008-04-10', INTERVAL 3 DAY) | DATE_ADD('2008-04-10', INTERVAL 2 WEEK) |  
+-----+-----+  
| 2008-04-13 | 2008-04-24 |  
+-----+-----+
```

1 row in set (0.00 sec)

```
mysql> SELECT DATE_SUB('2008-04-10', INTERVAL 2 MONTH),  
-> DATE_SUB('2004-04-10', INTERVAL 13 HOUR);
```

```
+-----+-----+  
| DATE_SUB('2008-04-10', INTERVAL 2 MONTH) | DATE_SUB('2004-04-10', INTERVAL 13 HOUR) |  
+-----+-----+  
| 2008-02-10 | 2004-04-09 11:00:00 |  
+-----+-----+
```

1 row in set (0.00 sec)

DATEDIFF (data₁, data₂) — różnica dwu dat, wyrażona w dniach

```
mysql> SELECT DATEDIFF('2008-04-10','2007-11-29');
```

```
+-----+  
| DATEDIFF('2008-04-10','2007-11-29') |  
+-----+  
|                                133 |  
+-----+
```

```
1 row in set (0.00 sec)
```

SUBTIME (dataczas₁, czas₂) — różnica dwu czasów

```
mysql> SELECT SUBTIME('18:01:22','00:05:01'), SUBTIME('18:01:22','0:5:1');
+-----+-----+
| SUBTIME('18:01:22','00:05:01') | SUBTIME('18:01:22','0:5:1') |
+-----+-----+
| 17:56:21 | 17:56:21 |
+-----+-----+
1 row in set (0.00 sec)
```

ADDTIME (czas₁, czas₂) — suma dwu czasów

```
mysql> SELECT ADDTIME('18:01:48','1:2:0'), ADDTIME('18:01:48','25');
+-----+-----+
| ADDTIME('18:01:48','1:2:0') | ADDTIME('18:01:48','25') |
+-----+-----+
| 19:03:48 | 18:02:13 |
+-----+-----+
1 row in set (0.00 sec)
```


TIMEDIFF (dataczas₁, dataczas₂) — różnica dwu czasów

```
mysql> SELECT TIMEDIFF('2008-04-10 18:02:26','2008-04-09 22:42:18');
+-----+
| TIMEDIFF('2008-04-10 18:02:26','2008-04-09 22:42:18') |
+-----+
| 19:20:08 |
+-----+
1 row in set (0.00 sec)
```

```
mysql> SELECT TIMEDIFF('18:02:26','22:42:18');
+-----+
| TIMEDIFF('18:02:26','22:42:18') |
+-----+
| -04:39:52 |
+-----+
1 row in set (0.00 sec)
```

Formatowanie daty i czasu

```
SELECT DATE_FORMAT('2008-04-10', '%Y %m %d'); → 2008 04 10
```

```
SELECT DATE_FORMAT('2008-04-10', '%Y-%m-%d'); → 2008-04-10
```

```
SELECT DATE_FORMAT('2008-04-10', '%M %d, %Y'); → April 10, 2008
```

```
SELECT DATE_FORMAT('2008-04-10', '%W, %d.%m.%y'); → Thursday, 10.04.08
```

```
SELECT DATE_FORMAT('2008-04-10 17:46:24', '%H:%i'); → 17:46
```

```
SELECT TIME_FORMAT('17:46:24', '%H:%i'); → 17:46
```

```
SELECT TIME_FORMAT('17:46:24', '%g'); → 17:46:24
```

```
SELECT TIME_FORMAT('17:46:24', '%h:%i:%s %p'); → 05:46:24 PM
```

```
SELECT TIME_FORMAT('17:46:24', '%r'); → 05:46:24 PM
```

Wynikiem działania funkcji `DATE_FORMAT()`, `TIME_FORMAT()` nie są wielkości typu datowego lub czasowego, ale *łańcuchy znaków*.

`STR_TO_DATE (łańcuch, format)` — odwrotność funkcji `DATE_FORMAT ()`

```
SELECT STR_TO_DATE('20080410','%Y%m%d'); → 2008-04-10
```

```
SELECT STR_TO_DATE('April 10, 2008','%M %d, %Y'); → 2008-04-10
```

```
SELECT STR_TO_DATE('05:54 PM','%h:%i %p'); → 17:54:00
```

Wynikiem działania funkcji `STR_TO_DATE ()` jest wielkość typu `DATETIME`.

Jeżeli którykolwiek z argumentów którejkolwiek podanej wyżej funkcji będzie niepoprawny, w szczególności jeżeli nie będzie odpowiadał poprawnej dacie/czasowi, w wyniku otrzymamy obiekt

NULL.

Wyrażenia zawierające NULL

```
mysql> SELECT * FROM Zamowienia;
```

```
+-----+-----+-----+-----+-----+
| NrZam | NrKlienta | Kwota   | DataZlozenia | DataZaplaty |
+-----+-----+-----+-----+-----+
|      1 |          6 | 4543.78 | 2008-04-15   | 2008-04-22   |
|      2 |         11 | 4702.25 | 2008-01-11   | 2008-01-13   |
|      3 |          8 |  796.73 | 2008-03-08   | 2008-03-23   |
|      4 |         12 | 7298.23 | 2008-02-13   | NULL         |
|      5 |          5 | 5314.03 | 2008-03-27   | NULL         |
|      6 |         11 | 1122.14 | 2008-02-26   | 2008-02-28   |
.....
+-----+-----+-----+-----+-----+
150 rows in set (0.00 sec)
```

Widzimy, że w tabeli jest pewna ilość wierszy zawierających NULL. Spróbujmy je wypisać.

```
mysql> SELECT * FROM Zamowienia WHERE DataZaplaty = NULL;
Empty set (0.02 sec)
```

```
mysql> SELECT * FROM Zamowienia WHERE NOT DataZaplaty = NULL;
Empty set (0.01 sec)
```

Oops ☹

Dzieje się tak dlatego, że *wyrażenia* (logiczne, arytmetyczne) *zawierające* NULL *zawsze dają w wyniku* NULL.

```
mysql> SELECT 1+2,1+NULL,1=NULL;
+-----+-----+-----+
| 1+2 | 1+NULL | 1=NULL |
+-----+-----+-----+
|   3 |   NULL |   NULL |
+-----+-----+-----+
1 row in set (0.01 sec)
```

Do sprawdzania, czy jakieś wyrażenie przybiera wartość NULL, służy funkcja
ISNULL () .

```
mysql> SELECT * FROM Zamowienia WHERE ISNULL(DataZaplaty);
```

NrZam	NrKlienta	Kwota	DataZlozenia	DataZaplaty
4	12	7298.23	2008-02-13	NULL
5	5	5314.03	2008-03-27	NULL
7	7	2091.78	2008-02-02	NULL
10	10	8033.76	2008-02-04	NULL
11	4	5879.96	2008-02-20	NULL

```
.....  
+-----+-----+-----+-----+-----+  
71 rows in set (0.41 sec)
```

```
mysql> SELECT * FROM Zamowienia WHERE NOT ISNULL(DataZaplaty);
```

NrZam	NrKlienta	Kwota	DataZlozenia	DataZaplaty
1	6	4543.78	2008-04-15	2008-04-22
2	11	4702.25	2008-01-11	2008-01-13
3	8	796.73	2008-03-08	2008-03-23
6	11	1122.14	2008-02-26	2008-02-28
8	2	6757.77	2008-03-03	2008-04-28
9	6	3932.1	2008-03-30	2008-03-31

```
.....  
+-----+-----+-----+-----+-----+  
79 rows in set (0.01 sec)
```

Zmienne tymczasowe

SQL pozwala na definiowanie zmiennych tymczasowych — nazwa zmiennej tymczasowej zawsze zaczyna się od @. Zmienna istnieje dopóty, dopóki nie zostanie zakończone połączenie z serwerem. Procesy klienckie nie widzą zmiennych zdefiniowanych przez *inne* procesy.

```
mysql> SET @a=5;
Query OK, 0 rows affected (0.01 sec)
```

```
mysql> SELECT @a-2;
+-----+
| @a-2 |
+-----+
| 3     |
+-----+
1 row in set (0.00 sec)
```

Zmiennej można przypisać wartość, która jest *wynikiem zapytania*:

```
mysql> SET @b=(SELECT Kwota FROM Zamowienia WHERE NrZam=116);  
Query OK, 0 rows affected (0.89 sec)
```

```
mysql> SELECT @b, @a+@b;  
+-----+-----+  
| @b          | @a+@b          |  
+-----+-----+  
| 4456.419921875 | 4461.419921875 |  
+-----+-----+  
1 row in set (0.18 sec)
```

```
mysql> SELECT FORMAT(@b,2), FORMAT(@a+@b,2);  
+-----+-----+  
| FORMAT(@b,2) | FORMAT(@a+@b,2) |  
+-----+-----+  
| 4,456.42     | 4,461.42        |  
+-----+-----+  
1 row in set (0.05 sec)
```


Aliasy

W zapytaniu `SELECT` możemy nadawać kolumnom inne nazwy niż te, które występują w definicji tabeli. Noszą one nazwę *aliasów*.

```
mysql> Select NrZam AS Zamowienie, DataZlozenia AS 'Kiedy Przyszlo'  
-> FROM Zamowienia  
-> LIMIT 6;
```

```
+-----+-----+  
| Zamowienie | Kiedy Przyszlo |  
+-----+-----+  
|          1 | 2008-04-15     |  
|          2 | 2008-01-11     |  
|          3 | 2008-03-08     |  
|          4 | 2008-02-13     |  
|          5 | 2008-03-27     |  
|          6 | 2008-02-26     |  
+-----+-----+  
6 rows in set (1.40 sec)
```

Niekiedy wygodnie jest użyć aliasu w dalszej części zapytania, ale nie można go użyć w klauzuli WHERE...

```
mysql> SELECT NrZam, Kwota AS Wartosc FROM Zamowienia
-> WHERE Wartosc > 9000.0;
ERROR 1054 (42S22): Unknown column 'Wartosc' in 'where clause'
```

...ale można go użyć w klauzuli HAVING

```
mysql> SELECT NrZam, Kwota AS Wartosc FROM Zamowienia
-> HAVING Wartosc > 9000.0
-> ORDER BY Wartosc DESC LIMIT 7;
```

```
+-----+-----+
| NrZam | Wartosc |
+-----+-----+
|    58 | 9974.23 |
|    55 | 9963.39 |
|   141 | 9838.69 |
|    89 | 9790.21 |
|    13 | 9774.76 |
|   125 | 9674.87 |
|    27 | 9669.91 |
+-----+-----+
7 rows in set (0.12 sec)
```

Jest to szczególnie wygodne, gdy w warunku występuje wartość obliczona na podstawie więcej niż jednej kolumny:

```
mysql> SELECT NrZam, DATEDIFF(DataZaplaty,DataZlozenia) AS Roznica, Kwota  
-> FROM Zamowienia  
-> HAVING Roznica > 60;
```

```
+-----+-----+-----+  
| NrZam | Roznica | Kwota  |  
+-----+-----+-----+  
|    31 |    108 | 5713.96 |  
|    55 |     72 | 9963.39 |  
|    58 |     73 | 9974.23 |  
|    64 |    115 | 1829.71 |  
|    71 |     79 | 6292.35 |  
|    83 |     74 | 8057.01 |  
|   118 |     94 | 7529.13 |  
|   120 |    109 |  826.73 |  
|   124 |     72 | 9016.46 |  
+-----+-----+-----+  
9 rows in set (0.06 sec)
```